

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201 ____ р.

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
за магістерською програмою професійного спрямування
Управління діяльністю банків на фінансовому ринку

на тему: «Кредитне забезпечення розвитку
малого та середнього бізнесу в Україні»

Виконавець:
студент 6 курсу ЦЗВФН
Заєць Іван Ігорович _____
/підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент Гаркуша Ю.О. _____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Ефективний розвиток малого та середнього бізнесу є однією з визначальних тенденцій. Адже саме малими та середніми підприємствами створюється більша частина валового внутрішнього продукту в країнах із розвинутими ринковими відносинами, а такі переваги малого бізнесу як мобільність, здатність швидко пристосуватися до змін споживчого попиту, гнучкість, раціональна організаційна структура, оперативність в освоєнні випуску нової продукції малими партіями, невисокі експлуатаційні витрати, свідчать про їхній високий потенціал у забезпеченні можливостей подолання наслідків фінансово-економічної кризи, забезпеченні зайнятості працездатної частини населення та сприянні економічному зростанню. Особливу роль у активізації економічної діяльності малого та середнього бізнесу за нинішніх економічних умов, що склалися в Україні, мають зіграти банки, які виступають посередниками у перерозподілі тимчасово вільних коштів. Однак вітчизняні банки не в повній мірі забезпечують фінансування потреб вітчизняних суб'єктів малого та середнього бізнесу, що дає підстави вважати актуальними питання, пов'язані з розвитком кредитного забезпечення малого та середнього бізнесу.

Процес кредитування банками реального сектора, особливості управління кредитною діяльністю банків вивчають вітчизняні та зарубіжні науковці і практики, зокрема: О.В. Ромашин, О.В. Дзюблюк, В.В. Коваленко, О.Є. Кузьмін, О.М. Колодізєв, В.Д. Лагутін, О.Л. Руда, Ф.С. Мишкін, А.М. Пуховкіна. Науковці О.О. Дьомін, А.Г. Мазур, Ю.Ф. Шкворець, К.В. Мезенцев досліджують у своїх наукових працях механізм формування та виконання програм кредитування економіки різного рівня. Проте не достатньо уваги з боку науковців присвячено кредитному забезпеченню суб'єктів малого та середнього бізнесу.

Мета дослідження – є дослідження та удосконалення теоретичних і методичних основ кредитного забезпечення банками малого та середнього бізнесу в Україні.

Відповідно до мети дослідження було сформульовано **завдання**:

- охарактеризувати теоретичні аспекти кредитного забезпечення суб'єктів малого та середнього бізнесу;
- дослідити інструменти банківського кредитування малого та середнього бізнесу;
- охарактеризувати стратегії банківського кредитування підприємств малого та середнього бізнесу;
- проаналізувати рівень розвитку малого та середнього бізнесу в Україні;
- провести оцінку стану кредитного забезпечення суб'єктів малого та середнього бізнесу в Україні;
- оцінити стан кредитування суб'єктів малого та середнього бізнесу в АТ «Укрсиббанк»;
- визначити проблеми кредитного забезпечення малого та середнього бізнесу в Україні та запропонувати шляхи їх вирішення;

- провести кореляційно-регресійний аналіз впливу факторів на кредитне забезпечення суб'єктів малого та середнього бізнесу.

Об'єктом дослідження є процес банківського кредитного забезпечення суб'єктів малого та середнього бізнесу.

Предметом дослідження є теоретико-методичні основи банківського кредитного забезпечення суб'єктів малого та середнього бізнесу.

Методологія дослідження. У кваліфікаційній роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а саме: метод наукових абстракцій, методи аналізу та синтезу, метод кореляційно-регресійного аналізу, метод порівняння, табличний метод, індукції та дедукції, метод коефіцієнтів та методи графічного зображення, статистичні методи.

Інформаційна база дослідження становить нормативно-законодавчі акти України, які регулюють діяльність банків, інструкції та положення НБУ, наукові публікації вітчизняних і закордонних учених, матеріали наукових конференцій, дані звітності банківських установ, офіційних статистичних збірників.

Апробація результатів досліджень. Основні теоретичні та методологічні положення магістерської роботи доповідалися, обговорювалися та були схвалені на VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики» (м. Полтава, 2021 р.) та на Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Актуальні тенденції наукових досліджень у сфері розробки і використання моделей економічної поведінки суб'єктів господарювання» (м. Дніпро, 2021 р.)

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 96 сторінки. Основний зміст викладено на 90 сторінках. Робота містить 25 таблиць, 15 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи кредитного забезпечення малого та середнього бізнесу в Україні**» охарактеризовано теоретичні основи банківського кредиту, досліджено інструменти банківського кредитування малого та середнього бізнесу, охарактеризовано банківські стратегії кредитного забезпечення суб'єктів малого та середнього бізнесу. У другому розділі «**Оцінка кредитного забезпечення суб'єктів малого та середнього бізнесу в Україні**» проаналізовано стан розвитку малого та середнього бізнесу в Україні, досліджено кредитне забезпечення малого та середнього бізнесу в Україні, оцінено стан кредитування малого та середнього бізнесу в АТ «Укрсиббанк». У третьому розділі «**перспективи розвитку кредитного забезпечення суб'єктів малого та середнього бізнесу**» визначено проблеми кредитного забезпечення малого та середнього бізнесу в Україні та запропоновано шляхи їх вирішення, проведено кореляційно-регресійний

аналіз впливу факторів на кредитне забезпечення суб'єктів малого та середнього бізнесу.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження були зроблені наступні висновки. З метою удосконалення ефективності кредитного забезпечення суб'єктів малого і середнього бізнесу необхідно створити відповідні передумови: розробляти та впроваджувати та удосконалювати ефективні загальнодержавні та регіональні програми щодо кредитного забезпечення суб'єктів малого і середнього бізнесу; впроваджувати в банківську практику більш детальну цільову сегментацію клієнтів та акцентувати увагу банків на потребах малого і середнього бізнесу, застосовуючи новітні технології; шукати можливості для створення пільгових умов кредитування представників нового бізнесу за рахунок створення окремих банківських продуктів.